

EL PENÇE DİVAN!

El pençe divan durmuş iki kişi, eli arkasında tek kişi, epeydir ayaktalar. Tek kişi anlatıyor, iki kişi dinliyor. İki kişi terliyor, tek kişi serin. Mevsim ne kış ne yaz. Harmanların kalkmasını beklemeden dağ başlarını duman almış...

İki kişiden birinin adı Zarif, ötekinin Arif. Tek kişinin adı ise Müdür Bey. Şu anda başında bulunduğu Kimsesiz Çocuklar Yurduna nice müdürler gelmiş geçmiş, ama gerçek adları hiç bilinmemiştir. Herkes onlara müdür bey der. Bütün müdür beyler gibi bunun da para yemediği söylenir. Günahı boynuna!

Müdür Bey, el pençe divan duranları tekme tokat dışarı attı. Onlar kapı önünde sarmaş dolaş birbirlerini kutladılar. Garip değil mi? Hayır, çünkü onlar Müdür Beyin huyunu suyunu çoktan öğrenmişlerdi. Onun ana avrat sövüp, tekme tokat attıklarının işi olmuş demekti. Duruma göre ikisinin de çocukları Yurda kabul edilmiş sayılırdı. Sofradan bir boğazın eksilmesi az şey miydi?

Zarif ile Arif aynı köyden gelip, Altındağ'da oturarak Ankaralı olmuşlardı. Hele nüfus naklinden sonra, göğüslerini gere gere Ankaralıyız diyorlardı. Yalnız ne iş yaptıklarını soranlara önce bozulur, sonra serbest meslek, derlerdi. Bu serbest mesleğin içinde, üç tekerlekli bisiklet ile hurda toplamaktan tut da, hamallığa kadar her numara vardı. Hele son numaraları gerçekten şahaneydi. Eşlerinden anlaşmalı boşanarak birisi altı, birisi yedi çocukla arada kaldıklarını ilgililere yutturmuşlar ve birer çocuklarını devletin sırtına yüklemeyi becermişlerdi.

Zarif ile Arif Altındağ'da oturup, Ankara'dan nüfus kâğıdı çıkartmanın bile Ankaralı olmaya yetmeyeceğini tez anlamışlardı. Gecekondu kira, ay dediğin göz açıp kapayana dek geçiyordu. Elektrik, su, yol parası, işin içinden çıkılabiliyorsa. Kiraları biriktirip kaçmak da çözüm olmuyordu. İki hemşeri kafa kafa verip, derin hesaplar yaptılar. Gelen haberlere göre, kimi Alamana, kimi Antalya'ya göçenler köyü boşaltmışlardı. İstedğin evde otur kira yoktu.

Kaçak elektrik, su kullanmanın numaralarını dersin şehirde sekmesiz öğrenmişlerdi. Ötesi "İki dönüm bostan, yan gel yat Osman" deyip, göçü tekrar yüklediler...

Zaman su olup akmış, Zarif ile Arif'in oğulları Zahit ile Vahit, Yurtta büyyüp delikanlı olmuşlardı. Ayrıca oğullar, babalardan tutarlı çıkmıştı. Devletten yedikleri ekmeği helal ettirmek için, yönlerini üniversiteye çevirmişlerdi. Maşallah iştahlı okuyorlardı. Ne var ki okulları yükseldikçe, can ciğer iki arkadaşın yolları da ayrılıyordu. Zahit sol, Vahit sağ görüşü benimsemişti. Hem de herkes kendi görüşüne din gibi inanarak...

Köyden çıkarken içtikleri su ayrı gitmeyen iki arkadaşın, yıllar sonra köye iki düşman olarak döneceklerini doğrusu kimse düşünemezdi. Ne etiyse okudukları okullar etmişti. Birisinin ak dediğine öteki kara diyordu. Benimsemiği sağ siyaset gereği, Vahit üstün insana inanıyordu. Ona göre dünyada soylu asil, bir de soysuz sıradan olmak üzere iki cins insan vardı. Örneğin mensubu olduğu Türk ırkı soylu, yani asil guruptandı. Kanı canı öteki uluslardan farklıydı. Zahit ise bunun tam tersini düşünüyordu. Evet, dünyada insanlar iki guruba ayrılıyordu ama soylu soysuz diye değil, ezen ve ezilen olmak üzere!

Onlar, süreç içinde ve görüşleri doğrultusunda işi daha ileri götürmüşlerdi. Selamı sabahı kendilerinin kestikleri yetmiyormuş gibi köyde hısım akrabayı da etkilemişlerdi. İki sülalenin oturdukları kahve, dahası kasabaya giderken bindikleri minibüs bile ayrılmaya başlamıştı. Bu hengâme içinde Vahit köyüne bir iyilik, yenilik getirmek istedi. Köyün girişine tunçtan bir bozkurt heykeli dikerek, hem sülalesinin şerefini yükseltecek, hem de karşı tarafa bir gol atmış olacaktı. Yalnız bu heykel konusu köylülerden iki tarafın da aklını karıştırmıştı. Eğer bir heykel dikilecekse neden kurt, dediler? Bir kez kurt ile köpeği, ayırt etmek zordu. İkincisi aslan, kaplan gibi soylu hayvanlara ne olmuştu? Diyelim ki onlar da olmadı, neden keleş

HASAN KIYAFET

bir tosun, ya da sütlü inek heykeli değildi?

Zahit tarafının dolaşıklığı kuşkusuz daha farklıydı. Olanlara iyice suskun kalmak işlerine gelmiyordu. Ama ne yapabilirlerdi? Sonunda büyük bir kayanın üzerine kırmızı yağlıboya ile "Yaşasın bizimkiler" yazarak, içlerini rahatlatmışlar. Fakat bunun ne anlama geldiğini yazarlar bile bilmiyordu. Zahit **"Bizimkiler demek işçi sınıfı demektir"** açıklamasını getirince, olay yazıyı yazarların bile gözünden düşürdü...

Köylüler, kahveleri, minibüsleri ayırmışlar ama selamı sabahı iyice kesmemişlerdi. Sülale gayreti kovmasalar, gerçekte hepsi Zahit'in tarafını tutacaktı. Fakat el âlem ne der korkusu vardı. Bu arada gizili açık herkeste geçmişini aramaya dönük bir heves de başlamıştı. Vahit'ten öğrendiklerini satanlar, en bilgili görünenlerdi. Soyunu sülalesini beylere, paşalara, ermişlere götürenler çoğunluktaydı. Yedi göbek öte akrabalıklar köyün varlıklarının çevresinde kümeleniyordu. Yoksul kesim içinse, sizin tavan arasında zurna kırığı, davul kasnağı bulunmadı mı, yollu aşağılayıcı şakalar yapılıyordu. Zurnayı davulu Abdalların, Çingenelerin çaldığı bilinen bir şeydi. Vahit'in umduğu gibi etnik anlamda en hakiki Türk, Kürt gayreti kovanlar pek yoktu. Dahası onun amacının tersine, köyde hesap edilmedik sayıda Kürt, Laz, Tatar ve Çerkez kökenli insan çıkmıştı.

Kasabanın varlıklarının da desteği ile Kurt Heykeli köyün girişine görkemli bir törenle dikildi. Yalnız hiç akılda olmayan bir sorun belirmişti. İnsanlar heykelin çevresini boşaltır boşaltmaz, köyün bütün köpekleri saldırıya geçmişti. Gözlerini heykele dikmiş, ölümüne havlıyorlardı. Başta Vahit durumdan rahatsız oldu. Köpekler alışana kadar gençlere heykel nöbeti yazdı. Taşla değnekle hayvanlar

kovalandı. Ama nafiye, bu kez geceler boyu havlayıp ulumaya durdular. Çok geçmeden yakınlıklar başladı. Özellikle köyün imamı gürültüden ezanların güme gittiğini, yaşlılar uyuyamadıklarını söylüyorlardı.

Zaman yürüdükçe eski can ciğer iki arkadaş arasındaki mesafe büyüyordu. Dil Tarih Fakültesi'nin Türkoloji Bölümü'nü bitirdiği için, devlet desteği ile Vahit de büyüyordu. Alanında doktora tezi için Orta Asya'da gezmediği Türk devleti kalmamıştı. Bu kez köyüne dönmeye özel ivedisi Doktor etiketine ilişkindi. Çünkü artık ona Doktor Vahit deniyordu. Oysa neresinden bakarsan bak Zahit, düz bir öğretmendi.

Doktor Vahit'in Orta Asya'da yaptığı hesap Anadolu'daki köyünde tutmamıştı. Önce ona doktor diye yaralarını, hastalıklarını açanlar, farklı bir doktorla karşılaşınca irkilmişlerdi. Sonra da içlerinde kuşkuyla karışık bir güvensizlik büyümüşü: Bunun sahtekârlığı köyün girişine diktiği kurt heykelinden belliydi. Adem atamızdan geldiğimizi unutup, soyumuzu ite kurda yem etmek istemişti, diyenler olmuştu.

Sadece zaman yürümüyor, kuşkusuz evren de yürüyordu. Kendi düşmanlıkları yetmiyormuş gibi, bütün köyü birbirine düşman etmeye çalışan Doktor Vahit ile Öğretmen Zahit uzun süredir görünürde yoktular. Köylülerin baştan beri dolaşık akılları giderek daha da dolaşyordu. Bizi birbirimize takıp, ortalıktan toz oldular, diyenler hayli artmıştı. Üstelik Doktor Vahit'in ünlü Kurt Heykeli kuyruğundan yara almıştı. Yaramaz çocuklar atçılık oynarken kuyruğu kökünden koparmışlardı. Kuyruksuz Kurt, güdek bir köpek örneği pek komik görünüyordu. Doktor Vahit'in akrabaları bu kadarına dayanamadı. Gel şu Kurt'un kuyruğunu kurtar, sülalemizin şerefi var diye, haber üstüne haber saldırılar.

Salınan haberler, çekilen teller de kâr etmiyordu. Yine harmanların kalkmasını beklemeden dağ başlarını duman aldığı bir zamandı. Olanlar, köylüyü düşündürüyor ama şaşırtmıyordu. Fakat birbirlerinin izine kurşun atar durumdaki Öğretmen Zahit'le Doktor Vahit'in köye kol kola dönmeleri herkesi allak bullak etmişti. Gördükleri düşü hayra yorup yattılar. Sabah kalktıklarında ise gözleri iyice büyümüşü. Doktor Vahit kendi eliyle diktiği Kurt Heykelini, yine kendi eliyle yıkıyordu. O, şaşkınlıkla başına toplanmış köylülere:

"Galiba siz haklısınız. Anladım ki ortak atalarımız ne kurt ne de kuşmuş. Hepimiz aynı yerden geliyoruz herhalde" dedi, kısıdan.

Köylülerin sorulu bakışlarından kurtulmak için Öğretmen Zahit'le, Doktor Vahit, çocukluk anılarını tazelemeye Kalehöyük'e doğru yürüdüler. Öğretmen Zahit, hayretle:

"Demek hiçbir kuşkuyla yer bırakmayacak biçimde Kürt kökenli olduğunuzu öğren-din haa?"

Doktor Vahit:

"Evet, Osmanlı döneminde Urfa'dan Kırşehir'e sürgün bir Kürt aşiretindenmişim."

Öğretmen Zahit:

"Bilmek, öğrenmek ne güzel şeymiş. Ne mutlu sen bir bilim adamısın. Gerçi benim için sorun değil ama şimdi merak ettim, yahu bir de benim geçmişimi öğrenir misin? Biliyorsun dedelerimiz Erzurum tarafından geldiği için bize hep Kürt derler."

Doktor Vahit oldukça üzgün bir çehre ile:

"Onu da öğrendim kardeşim, ne yazık ki sen hakiki bir Türkmensin" dedi.

İki eski can dost, birbirine sarılıp öyle bir kahkaha attılar ki, yankısı Baran Dağından geldi...